

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Fázisváltó anyagok összehasonlító életciklus-értékelése

DR. KOVÁCS VIKTÓRIA BARBARA

Tartalom

- Fázisváltó anyagok bemutatása
- Modell ismertetése
- Hatásvizsgálat (LCIA) eredményei
- Konklúzió

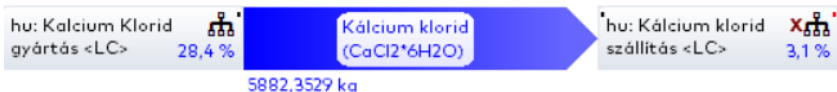
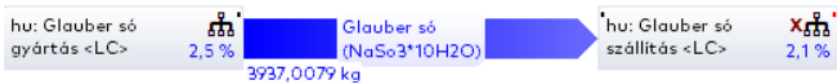
Látenshő tárolására alkalmas fázisváltó anyagok

- Szerves anyagok → paraffinok (kőolajfinomítás)
  - olcsó, könnyen hozzáférhető
  - de előfordulhat, hogy kitiltják
- Szervetlen anyagok → sóhidrátok
  - Glauber-só: $\text{NaSO}_4 \cdot 10 \text{H}_2\text{O}$ (természetes forrás)
  - Kalcium-klorid hexahidrát: $\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{H}_2\text{O}$ (vegyipar)

Fázisváltó anyagok hőtechnikai tulajdonságai

Anyag	Fázisváltás hőmérséklete	Látens hő [kJ/kg]
Paraffin (RubiTherm RT 80 HC)	78 °C	220
kálcium-klorid hexahidrát: $\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{H}_2\text{O}$	29 °C	170
Glauber-só: $\text{NaSO}_4 \cdot 10 \text{H}_2\text{O}$	32 °C	254

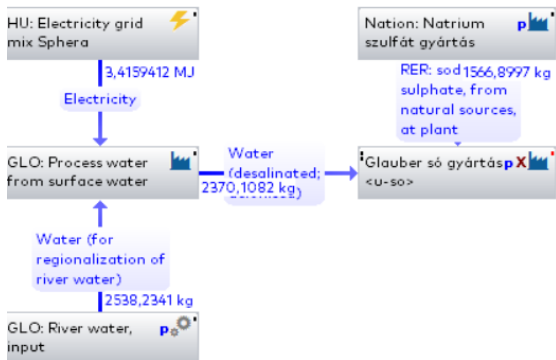
LCA for Experts (GaBi) modell

- Adatbázisok:
  - Gabi Professional 10.7
  - Ecoinvent 3.4
- Hatásértékelési módszer: EF 3.0
- Funkcionális egység: 1 GJ hő
- Rendszerhatár:
  - előállítás
  - 500 km szállítás

Glauber só előállítás

Process plan Reference quantities
 The names of the basic processes are shown.

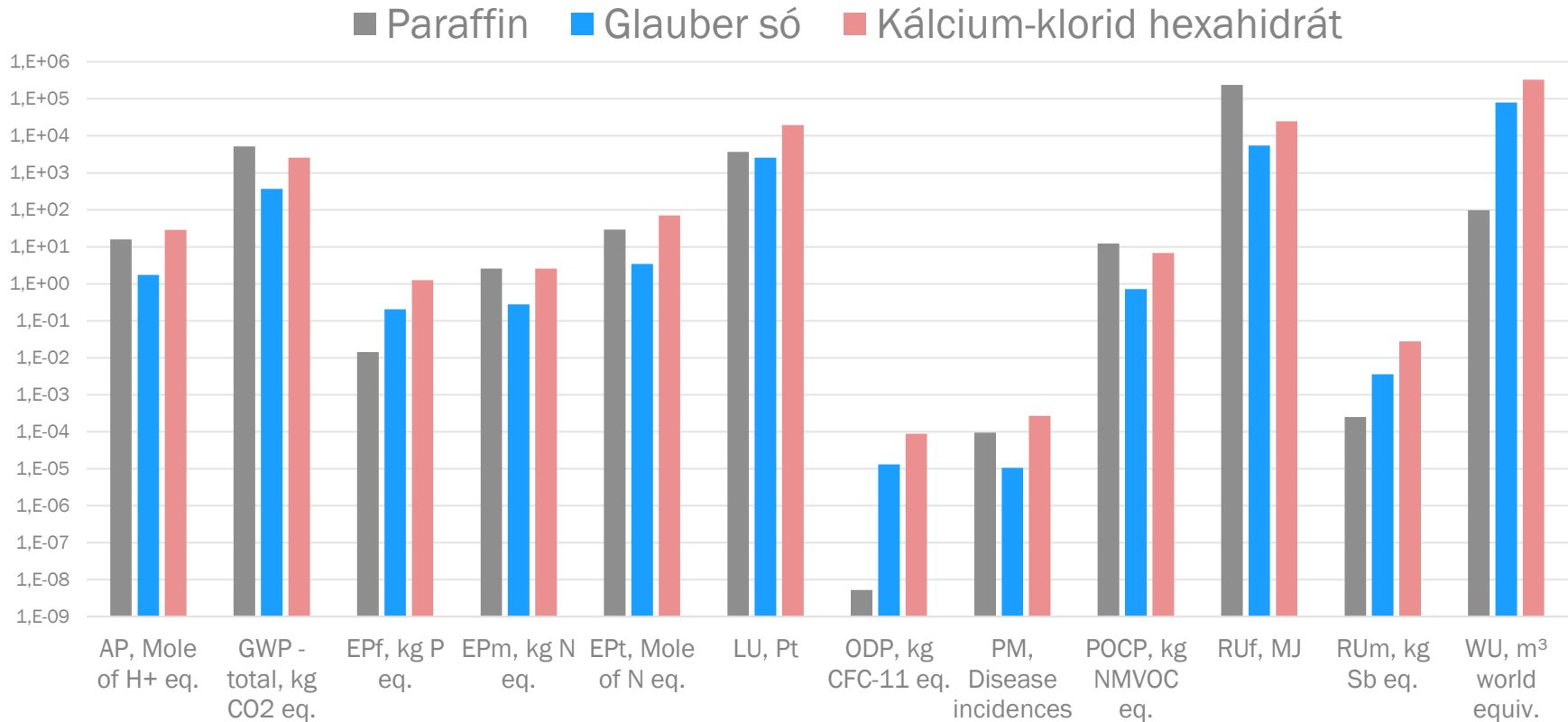

Kalcium Klorid hexahidrát előállítás

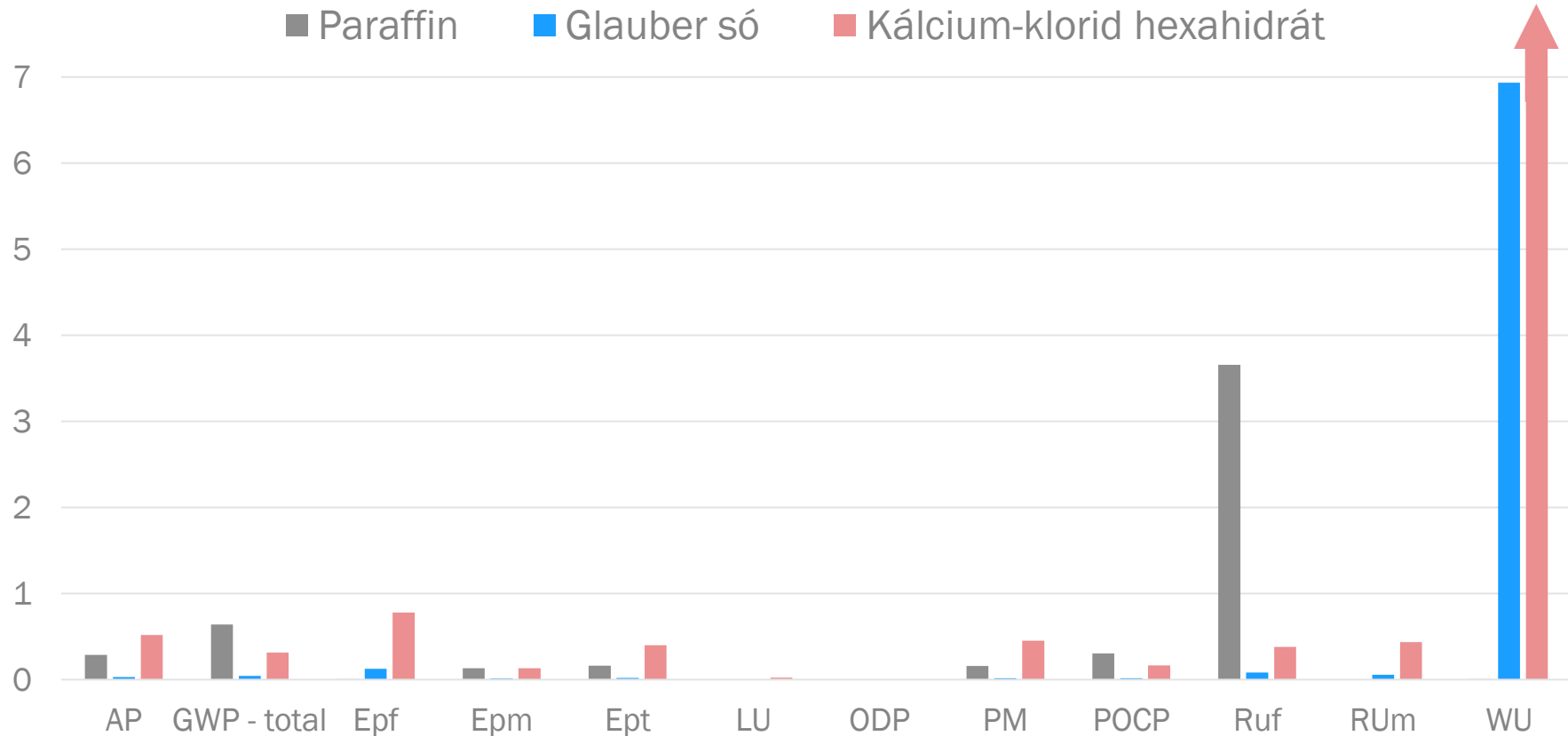
Process plan Reference quantities
 The names of the basic processes are shown.

LCIA Eredmények

Normalizált LCIA eredmények, LE

Normalizált súlyozott aggregált eredmények

Anyag	Aggregált eredmények, LE	Legkisebb hatás
Paraffin (RubiTherm RT 80 HC)	0,53	EPf, ODP, RUm, WU
kálcium-klorid hexahidrát: $\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{H}_2\text{O}$	0,27 + 2,63 (WU)	-
Glauber-só: $\text{NaSO}_4 \cdot 10 \text{H}_2\text{O}$	0,03 + 0,63 (WU)	AP, GWP, EPm, EPt, LU, PM, POCP, RUf,

Konklúzió

- Klímavédelmi szempontból a Glauber-só a legkedvezőbb, a GWP:
  - 7%-a a paraffinénak
  - 14%-a a kalcium-klorid hexahidráténak
- összesített környezeti hatás szempontjából a jelenleg is elterjedt paraffin a legkedvezőbb?
- Glauber-só normalizált, súlyozott összesített hatásából 0,63LE só előállítás vízenergia felhasználásából ered, enélkül mindössze 0,03 LE
  - a vízhasználat ~80%-a származik vízerőművekből, ez elkerülendő?

További feladatok:

- Energiamix módosításával érzékenység vizsgálat WU tekintetében
- Megvalósíthatóság elemzése műszaki, hőtechnikai szempontból

Köszönetnyilvánítás

A munka a 2021-2.1.2-HŐ-2021-00004 számú projekt keretében kapcsolódva, a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alap részleges támogatásával, a 2021-2.1.2-HŐ pályázati program részfinanszírozásában valósult meg.

A kutatást az MTA Fenntartható Fejlődés és Technológiák Nemzeti Program (FFT NP FTA) támogatta.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

